

ประโยค ๑ - ๒

แปล มครเป็นไทย

สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๓

แปล โดยพยัญชนะ

๑. เทสนา ราชคเห สมภูจิตาฯ สารีปุตตตเถรสฺส กิร ปิตุ
 วงคนตพฺราหฺมณสฺส สหายโก มหาเสนพฺราหฺมโณ นาม ราชคเห วสตีฯ
 สารีปุตตตเถโร เอกทิวสํ ปิณฺฑาย จรฺนโต ตสฺมี อนุกมฺปาย ตสฺส เคห
 ทวารํ อคมาสีฯ โส ปน ปริกฺขิณฺวิโกว ทลิตฺุโท ชาโตฯ โส “มม
 ปุตฺโต มยฺหํ เคหทวารे ปิณฺฑาย จริตุํ อากโต ภวิสฺสตี, อหฺนจฺมहि
 ทุกฺคโต, มม ปุตฺโต มยฺหํ ทุกฺคตภาวํ น ชานาตี มณฺเณ, นตฺถิ เม
 โกจิ เทยฺยธมฺโมติ ตสฺส สมฺมุขา ภวितฺุ อสฺสโกนฺโต นิสฺสิยฯ เถโรปิ
 อปรมฺปิ ทิวสํ อคมาสีฯ พฺราหฺมโณ ตเถว นิสฺสิยฯ “กิลฺยจิเทว ลภิตฺวา
 ทสฺสามีติ จินฺตฺนโต นาลภีฯ อเถกทิวสํ เอกสฺมี พฺราหฺมณฺวาจเ
 กุลฺลสาณฺเณ สพฺธิํ ปายาสปาตี ลภิตฺวา อาทาย เคหํ คนฺตฺวาว เถโร
 อนุสฺสริ “อิมํ ปิณฺฑปาตํ มยา เถรสฺส ทาตุํ วุณฺณตฺติติฯ เถโรปิ
 คํขณฺเณว ฌานํ สฺมาปชฺชิตฺวา สฺมาปตฺติโต วุณฺณาย ตํ พฺราหฺมณํ
 ทิสฺวา “พฺราหฺมโณ เทยฺยธมฺมํ ลภิตฺวา มม อากมฺนํ ปจฺจาสี่สตี, มยา
 ตตฺถ คนฺตุํ วุณฺณตฺติติ สงฺฆาภูํ ปารุปีตฺวา ปตฺตมาทาย ตสฺส เคหทวารे
 จิตฺเมว อตฺตานํ ทสฺเสสีฯ พฺราหฺมณสฺส เถโร ทิสฺวาว จิตฺตํ ปลฺสีติฯ
 อถ นํ อุปสงฺกมิตฺวา วนฺทิตฺวา ปฏฺฐิสฺนถารํ กตฺวา อนฺโตเคเห
 นิสฺสีทาเปตฺวา ปายาสปาตี คเหตฺวา เถรสฺส ปตฺเต อากิริฯ เถโร อุปาฯฬํ
 ปฏฺิจฺฉิตฺวา หตฺถเณ ปตฺตํ ปิทฺทิฯ อถ นํ พฺราหฺมโณ “ภนฺเต เอกสฺส
 ปฏฺิวีสมฺมุโตว อยํ ปายาส, ปรโลกสงฺคหํ เม กโรธ, มา อิธโลกสงฺคหํ;
 นีรวเสสเมว ทาตุกาโมมฺหิตี สพฺพํ อากิริฯ เถโร ตตฺถเว ปริภุณฺชิฯ

แปล โดยอรรถ

๒. อตฺส ภตฺตกิจฺจปรีโยसानเ ตมปิ สาธุกํ ทตฺวา วนฺทิตฺวา
 เอวมาห “ภนฺเต อหฺมปิ ตุมฺहेหิ ติฏฺฐมฺมเมว ปาปุณฺเณยฺยนฺติ ฯ เถโร
 “เอวํ โหตุ พฺราหฺมณาติ ตสฺส อнуโมทนํ กตฺวา อุจฺจายาสนา
 ปกฺกมฺนฺโต ออนุปฺพุเพน จาริกํ จรมาโน เชตวนํ อคฺมาสิ ฯ

พฺราหฺมโณปิ ตํ ทานํ ทตฺวา ปสนฺนจิตฺโต โสมนสฺสชาโต เถเร
 อธิมตฺตสินฺเหมมกาสิ ฯ โส เถเร สินฺเहेเนว กาลํ กตฺวา สาวตฺถิยํ เถรสฺส
 อุปฺภฺจาทกฺกุเล ปฏฺิสนฺธิํ คณฺหิ ฯ คํชณฺณเวย ปนสฺส มาตา “กฺุจฺฉิยํ เม
 คพฺโถ ปตฺติจฺจิตฺติ สามิกสฺส อาโรเจสิ ฯ โส ตสฺสา คพฺภปริหารํ อทาสิ ฯ
 ตสฺสา อจฺจุณฺหอตฺตีสํตอติอมฺพิลาทิปรีโกกํ วชฺเชตฺวา สุเขน คพฺภํ ปริหฺรमानาย
 เอวรูโป โทหฺโพ อุปฺปชฺชิ “อโห วตฺาหํ สาริปฺพุตฺตตฺเถรปฺมุขานิ ปณฺจ
 ภิกฺขุสฺตานิ นิมนฺเตตฺวา เคเห นิสิตฺทาเปตฺวา อสมฺภินฺนจีรปายาสํ ทตฺวา
 สยมฺปิ กาสาววตฺถานิ ปรีทหิตฺวา สุวณฺณสรกํ อาทาย อาสนปรียฺยนฺเต
 นิสิตฺวา เอตฺตกานํ ภิกฺขุณํ อุจฺฉิฏฺฐปายาสํ ปรีฏฺฐเชยฺยนฺติ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑ - ๒

แปล มครเป็นไทยแปล โดยพยัญชนะ

๑. อ.เทศนา ตั้งขึ้นพร้อมแล้ว ในพระนครชื่อว่าราชคฤห์ ฯ ได้ยินว่า
 ชื่อ อ.พราหมณ์ชื่อว่ามหาเสนะ ผู้เป็นสหาย ของพราหมณ์ชื่อว่าวังคันตะ
 ผู้เป็นบิดา ของพระเถระชื่อว่าสารีบุตร ย่อมอยู่ ในพระนครชื่อว่าราชคฤห์ ฯ
 อ.พระเถระชื่อว่าสารีบุตร เทียวไปอยู่ เพื่อก่อนข้าว ในวันหนึ่ง ได้ไปแล้ว
 สู่วัดแห่งเรือน ของพราหมณ์ นั้น เพื่อบุญเคราะห์ ในพราหมณ์ นั้น ฯ
 ส่วนว่า อ.พราหมณ์ นั้น เป็นผู้ที่มีสมบัติอันบุคคลพึงเสวยสิ้นรอบแล้ว เป็นคน
 ขัดสน เกิดแล้ว ฯ อ.พราหมณ์ นั้น คิดแล้ว ว่า อ.บุตร ของเรา เป็นผู้มาแล้ว
 เพื่ออันเทียวไป เพื่อก่อนข้าว ที่ประตูแห่งเรือน ของเรา จักเป็น
 ส่วนว่า อ.เราเป็นผู้ถึงแล้วซึ่งยาก ย่อมเป็น อ.บุตร ของเรา เห็นจะ ย่อมไม่รู้
 ซึ่งความที่แห่งเราเป็นผู้ถึงแล้วซึ่งยาก อ.ไทยธรรม อะไร ๆ ของเรา ย่อมไม่มี
 ดังนี้ ไม่อาจอยู่ เพื่ออันมี ในที่พร้อมหน้า แห่งพระเถระ นั้น แอบแล้ว ฯ
 แม้ อ.พระเถระ ได้ไปแล้ว ในวัน แม่อื่นอีก ฯ อ.พราหมณ์ แอบแล้ว เหมือน
 อย่างนั้นนั่นเทียว ฯ อ.พราหมณ์นั้น คิดอยู่ ว่า อ.เรา ได้แล้ว ซึ่งวัตถุ อะไร ๆ
 นั้นเทียว จักถวาย ดังนี้ ไม่ได้ได้แล้ว ฯ ครั้งนั้น ในวันหนึ่ง อ.พราหมณ์นั้น
 ได้แล้ว ซึ่งถาดแห่งข้าวปายาส กับ ด้วยผ้าสาฎกเนื้อหยาบ ในที่เป็นที่บอก
 ซึ่งลัทธิของพราหมณ์ แห่งหนึ่ง ถือแล้ว ไปแล้ว สู่วัดเทียว ตามระลึกถึง
 แล้ว ซึ่งพระเถระ ว่า อ.อันอันเรา ถวาย ซึ่งบิณฑบาต นี้ แก่พระเถระ
 ย่อมควร ดังนี้ ฯ แม้อ.พระเถระ เข้าแล้ว ซึ่งฉาน ในขณะที่นั้นนั่นเทียว
 ออกแล้ว จากสมบัติ เห็นแล้ว ซึ่งพราหมณ์ นั้น คิดแล้ว ว่า อ.พราหมณ์
 ได้แล้ว ซึ่งไทยธรรม ย่อมหวังเฉพาะ ซึ่งการมาแห่งเรา อ.อันอันเรา
 ไป ในที่ นั้น ย่อมควร ดังนี้ ห่มแล้ว ซึ่งผ้าสังฆาฏิ ถือแล้ว ซึ่งบาตร

แสดงแล้ว ซึ่งตน ผู้ยืนอยู่แล้ว ที่ประตูแห่งเรือน ของพราหมณ์ นั้นนั่นเทียว ฯ
 อ.จิต ของพราหมณ์ เลื่อมใสแล้ว เพราะเห็น ซึ่งพระเถระเทียว ฯ ครั้งนั้น
 อ.พราหมณ์ เข้าไปหาแล้ว ซึ่งพระเถระ นั้น ไหว้แล้ว กระทำแล้ว
 ซึ่งปฏิสันถาร ยังพระเถระ ให้นั่งแล้ว ในภายในแห่งเรือน ถือแล้ว ซึ่งถาด
 แห่งข้าวปายาส เกลี้ยลงแล้ว ในบาตร ของพระเถระ ฯ อ.พระเถระ
 รับเฉพาะแล้ว ซึ่งข้าวปายาส อันเข้าไปด้วยทั้งกึ่ง ปิดแล้ว ซึ่งบาตร ด้วยมือ ฯ
 ครั้งนั้น อ.พราหมณ์ กล่าวแล้ว ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.ข้าวปายาส นี้
 เป็นของสักวาส์ส่วน แห่งบุคคล คนเดียวเทียว ย่อมเป็น อ.ท่าน ของงกระทำ
 ซึ่งการสงเคราะห์ในโลกอื่น แก่กระผม อ.ท่าน จงอย่ากระทำ ซึ่งการสงเคราะห์
 ในโลกนี้ แก่กระผม อ.กระผม เป็นผู้ใคร่เพื่ออันถวายเป็นของ
 มีส่วนเหลือลงออกแล้วนั่นเทียว ย่อมเป็น ดังนี้ กะพระเถระ นั้น เกลี้ยลงแล้ว
 ซึ่งข้าวปายาส ทั้งปวง ฯ อ.พระเถระ ฉันทแล้ว ในที่ นั้นนั่นเทียว ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ครั้นในเวลาเสร็จกตกิจ พราหมณ์ก็ถวายผ้าสาฎกแก่นั้น แก่พระ
 เถระนั้น ไหว้แล้ว กล่าวอย่างนี้ว่า ท่านผู้เจริญ แม้กระผมพึงบรรลุลหรรษ
 ที่ท่านเห็นแล้วเหมือนกัน ฯ พระเถระทำอนุโมทนาแก่พราหมณ์นั้นว่า
 จงสำเร็จอย่างนั้นเถิด พราหมณ์ ลุกจากอาสนะหลีกไป เทียวจาริกโดยลำดับ
 ได้ถึงพระเชตวันแล้ว ฯ

แม้พราหมณ์ถวายทานนั้นแล้ว ก็มีจิตเลื่อมใส เกิดโสมนัสแล้วได้
 ทำความสันทนหามีประมาณยิ่งในพระเถระ ฯ ด้วยความสันทนในพระเถระนั้นแล
 เขาทำกาลละแล้ว ถือนุปิสนธิในสกุลอุปัฏฐากของพระเถระในกรุงสาวัตถี ฯ
 ก็ในขณะนั้นแล มารดาของเขา บอกแก่สามีว่า ในท้องของฉัน ตั้งครรภ์แล้ว ฯ
 สามีนั้นได้ให้เครื่องบริหารครรภ์แก่นาง ฯ เมื่อนางเว้นการบริโภคอาหาร
 มีของร้อนจัดเย็นจัดและเปรี้ยวจัดเป็นต้น รักษาครรภ์อยู่โดยสบาย ความแพ้อท้อง

เห็นปานนี้เกิดขึ้นว่า โฉนหนอ เราพึงนิมนต์ภิกษุ ๕๐๐ รูป มีพระสารีบุตร
เถระเป็นประธานให้นั่งในเรือน ถวายข้าวปายาสเจือด้วยน้ำมันล้วน แม้นตนเอง
นุ่งห่มผ้ากาสาจะ ถือขันทองนั่งในที่สุดแห่งอาสนะ แล้วบริโภคน้ำข้าวปายาส
อันเป็นเดนของภิกษุประมาณเท่านี้ ฯ

พระราชปริยัติสุธี ปิยาจาโร วัดธรรมามูล จ.ชัยนาท แปล
สนามหลวงแผนกบาลี ตรวจแก้.